

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 februari 2001

WETSONTWERP

**tot wijziging, wat de octrooigemachtigden
betreft, van de wet van 28 maart 1984
op de uitvindingsoctrooien**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 février 2001

PROJET DE LOI

**modifiant, en ce qui concerne
les mandataires en brevets, la loi du 28 mars
1984 sur les brevets d'invention**

SAMENVATTING

Dit wetsontwerp heeft het volgende oogmerk:

De wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien wijzigen opdat de regels betreffende de vertegenwoordiging door een octrooigemachtigde in overeenstemming gebracht worden met het Europese principe van vrijheid van dienstverlening: de vrijheid van dienstverlening wordt verzekerd ten voordele van de octrooigemachtigden die erkend worden in andere Lidstaten van de Europese Unie en voor communautaire onderdanen die in een Lidstaat van de Europese Unie gedomicilieerd zijn wordt het recht ingevoerd om zich niet te laten vertegenwoordigen door een erkende octrooigemachtigde.

RÉSUMÉ

Le présent projet poursuit l'objectif suivant:

Modifier la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention afin que les règles relatives à la représentation par un mandataire en brevets soient en conformité avec le principe européen de libre prestation des services: la libre prestation des services est assurée au bénéfice des mandataires en brevets agréés dans d'autres États de l'Union européenne et le droit de ne pas se faire représenter par un mandataire en brevets agréé est inséré pour les ressortissants communautaires qui sont domiciliés dans un État membre de l'Union européenne.

De Regering heeft dit wetsontwerp op 9 februari 2001 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 6 maart 2001 door de Kamer ontvangen.

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 9 février 2001.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 6 mars 2001.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het Beknopt Verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)	CRIV :	Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : alg.zaken@deKamer.be	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : aff.generales@laChambre.be
---	--

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inleiding

Het wetsontwerp dat u ter goedkeuring voorgelegd wordt heeft tot doel de artikelen 55 en 60 van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien (hierna de octrooiwet) in overeenstemming te brengen met het communautaire recht. Gezien het feit dat er een inbreukprocedure tegen de Belgische Staat ingeleid is met betrekking tot de toestand van de octrooigemachtigden, heeft dit ontwerp een spoedeisend karakter.

Wat de toestand van octrooigemachtigden betreft, heeft de Europese Commissie geoordeeld dat de artikelen 55 en 60 van de octrooiwet strijdig zijn met het Europees recht. De Commissie heeft hierop een inbreukprocedure tegen de Belgische Staat ingeleid door een ingebrekestelling van 28 november 1996. Aangezien de Belgische Regering de argumenten van de Europese Commissie als gegrond beschouwde heeft zij per schrijven van 24 januari 1997 geantwoord dat zij bereid was de Belgische wetgeving te wijzigen. In een brief van 14 juli 1997 werden er wijzigingen voorgesteld aan de Commissie. In een brief van 18 juni 1998 antwoordde de Commissie dat de voorgestelde wijzigingen onvoldoende waren en inzonderheid dat noch een bijkomend afgezwakt examen voor gemachtigden die erkend werden in andere Lidstaten noch de indeplaatsstelling van een voorwaarde van wederkerigheid wat betreft de erkenning van gemachtigden, voor haar aanvaardbaar waren. In een brief van 13 november 1998 ter bevestiging van een telekopie van 23 oktober 1998 werd er een nieuwe tekst voorgelegd aan de Commissie en onderzocht tezamen met de betrokken Belgische milieus. Deze tekst stemt overeen met de artikelen 2 en 3 van het wetsontwerp en weerstaat aan de kritiek vanuit communautair standpunt voor zover hij de vrijheid van dienstverlening verzekert ten voordele van de gemachtigden erkend in andere Staten van de Unie. Deze tekst houdt eveneens het recht in voor de communautaire onderdanen om zich niet te laten vertegenwoordigen. De wijzigingen aan de octrooiwet zullen echter slechts voldoening geven voor zover de Commissie en het Hof van Justitie aan de andere Staten een gelijkaardige houding zullen opleggen in het kader van de procedures die aan de gang zijn tegen de meeste Staten van de Unie en als een communautaire richtlijn aangenomen wordt teneinde de toelatingsvoorwaarden tot het beroep van octrooigemachtigden te harmoniseren. Momenteel stellen enkele Staten de toegang tot het beroep afhankelijk van een zeer moeilijk bekwaamheidsexamen, wat een belangrijke bevoegdheidsgarantie is voor de aanvrager van een octrooi. In andere Staten daarentegen is de toegang tot het beroep volledig vrij.

EXPOSE DES MOTIFS

Introduction

Le projet de loi soumis à votre approbation a pour objectif de mettre les articles 55 et 60 de la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention (ci-après la loi sur les brevets) en conformité avec le droit communautaire. Ce projet revêt un caractère d'urgence, compte tenu du fait qu'une procédure d'infraction est intentée contre l'État belge en ce qui concerne la situation des mandataires en brevets.

En ce qui concerne la situation des mandataires en brevets, les articles 55 et 60 de la loi sur les brevets ont été jugés contraires au droit communautaire par la Commission européenne qui a intenté une procédure contre l'État belge par une mise en demeure du 28 novembre 1996. Il a été répondu par lettre du 24 janvier 1997 que le Gouvernement belge acceptait le principe d'une modification de la législation belge parce qu'il estimait les arguments de la Commission fondés. Par lettre du 14 juillet 1997, il a été proposé des modifications à la Commission. Par courrier du 18 juin 1998, la Commission a répondu que les propositions présentées étaient insuffisantes et notamment qu'elle ne pouvait accepter ni un examen complémentaire allégé pour les mandataires agréés dans d'autres États membres, ni la mise en place d'une condition de réciprocité en matière de reconnaissance des mandataires. Par lettre du 13 novembre 1998 en confirmation d'une télécopie du 23 octobre 1998, un nouveau texte a été soumis à la Commission et examiné avec les milieux intéressés belges. Ce texte correspond aux articles 2 et 3 du projet de loi et est étanche à la critique du point de vue du droit communautaire dans la mesure où il assure la libre prestation de service au bénéfice des mandataires agréés dans d'autres États de l'Union. Ce texte assure également aux ressortissants communautaires le droit de ne pas se faire représenter. Les modifications de la loi sur les brevets ne déboucheront cependant sur un résultat satisfaisant que dans la mesure où la Commission et la Cour de Justice imposeront aux autres États une attitude similaire dans le cadre des procédures en cours à l'encontre de la plupart des États de l'Union et où une directive communautaire sera adoptée de manière à harmoniser les conditions d'accès à la profession de mandataire en brevets. Actuellement, dans certains États, l'accès à la profession est conditionné à la réussite d'un examen d'aptitude très difficile, ce qui constitue une garantie de compétence importante pour le demandeur de brevet. Dans d'autres États, l'accès à la profession est entièrement libre.

Met het oog op een coherentie van de octrooiwet in haar geheel werd er melding gemaakt van de term «Europese Gemeenschappen». Ingevolge de ontwikkelingen binnen het kader van de Europese Unie en het Akkoord betreffende de Europese Economische Ruimte, ondertekend te Porto op 2 mei 1992 en goedgekeurd in België bij wet van 18 maart 1993 (B.S. 7 februari 1994), wordt de territoriale werking van de vrijheid van goederen evenwel uitgebreid tot de Europees Economische Ruimte. Dit impliceert dat met de uitdrukking «Europese Gemeenschappen» in onderhavige tekst «de Europees Economische Ruimte» bedoeld wordt.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 behoeft geen nadere uitleg.

Artikel 2

Artikel 2, a) breidt het recht om zelf te handelen zonder tussenkomst van een gemachtigde, thans voorbehouden aan Belgische onderdanen, uit tot communautaire onderdanen.

Artikel 2, b) heft de bepaling, thans zonder voorwerp, op die de communautaire onderdanen toestond hun annuïteiten zelf te betalen.

Artikel 2, c) breidt het recht om te handelen door tussenkomst van een werknemer, thans voorbehouden aan Belgische ondernemingen, uit tot communautaire ondernemingen.

Artikel 3

Artikel 3 betreft de toestand van de gemachtigden. Het bevat twee wijzigingen aan artikel 60 van de octrooiwet.

Artikel 3, a) breidt het recht om ingeschreven te zijn in het register van erkende gemachtigden, thans voorbehouden aan Belgen, uit tot communautaire onderdanen.

Artikel 3, b) geeft aan elke advocaat en elke octrooi-gemachtigde die de nationaliteit heeft van een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen en die bevoegd is dit beroep uit te oefenen in een dergelijke lidstaat, evenals elke advocaat die krachtens een wet of internationale overeenkomst gemachtigd is dit beroep in België uit te oefenen, de toestemming om te handelen voor de

En vue de la cohérence de l'ensemble du texte de la loi sur les brevets, il est fait référence au terme « Communautés européennes ». En raison des développements au sein de l'Union européenne et de l'Accord sur l'Espace économique européen, signé à Porto le 2 mai 1992 et approuvé par la Belgique par la loi du 18 mars 1993 (M.B. 7 février 1994), l'effet territorial de la libre prestation des services a été élargi dans l'Espace économique européen. Ceci implique que l'expression « les Communautés européennes » dans le présent texte vise « l'Espace économique européen ».

DISCUSSION DES ARTICLES

Article 1er

L'article 1er n'appelle pas de commentaire.

Article 2

L'article 2, a) étend aux ressortissants communautaires le droit, actuellement réservé aux ressortissants belges, d'agir par eux-mêmes, sans l'entremise d'un mandataire.

L'article 2, b) abroge la disposition désormais sans objet qui permettait aux ressortissants communautaires de payer eux-mêmes les annuités.

L'article 2, c) étend aux entreprises communautaires le droit, actuellement réservé aux entreprises belges, d'agir par l'entremise d'un employé.

Article 3

L'article 3 concerne la situation des mandataires. Il introduit deux modifications à l'article 60 de la loi sur les brevets.

L'article 3, a) étend aux ressortissants communautaires le droit, actuellement réservé aux Belges, d'être inscrits au registre des mandataires agréés.

L'article 3, b) autorise tout avocat et tout mandataire en brevets ayant la nationalité d'un État membre des Communautés européennes et habilités à exercer cette profession dans un tel État, ainsi que tout avocat autorisé à exercer cette profession en Belgique en vertu d'une loi ou d'une convention internationale, à agir devant l'Office de la Propriété industrielle au même titre

Dienst voor de Industriële Eigendom op basis van dezelfde titel als een advocaat. In ondergeschikte orde, om artikel 60, § 3 van de wet in overeenstemming te brengen met artikel 130 (7) van het Europees Octrooiverdrag, zijn de woorden «zonder ingeschreven te zijn in het register» afgeschaft.

Dit is, Dames en Heren, de draagwijdte van het ontwerp dat de Regering de eer heeft u ter goedkeuring voor te leggen.

De minister van Economie,

Charles PICQUÉ

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

LIJST VAN DE BEPALINGEN VAN DE WET VAN ... TOT WIJZIGING, WAT DE OCTROOIGEMACHTIGDEN BETREFT, VAN DE WET VAN 28 MAART 1984 OP DE UITVINDINGSOCTROOIEN, DIE UITVOERINGSMAATREGELEN VEREISEN.

De huidige wet vereist geen specifieke uitvoeringsmaatregelen.

qu'un avocat. Accessoirement, pour harmoniser l'article 60, § 3 de la loi avec l'article 130 (7) de la Convention sur le brevet européen, les mots «sans inscription au registre» sont supprimés.

Voici, Mesdames et Messieurs, la portée du projet que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à votre approbation.

Le ministre de l'Economie,

Charles PICQUÉ

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN

LISTE DES DISPOSITIONS DE LA LOI DU ... MODIFIANT, EN CE QUI CONCERNE LES MANDATAIRES EN BREVETS, LA LOI DU 28 MARS 1984 SUR LES BREVETS D'INVENTION, QUI NECESSITENT DES MESURES D'EXECUTION.

La présente loi n'appelle pas de mesures d'exécution spécifiques.

VOORONTWERP VAN WET**onderworpen aan het advies van de Raad van State**

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, wat betreft de toestand van de octrooigemachtigden.

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid zoals bepaald in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2.

In artikel 55 van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het tweede lid van § 2, worden de woorden « in België » vervangen door de woorden « in één van de Lidstaten van de Europese Unie »;

2° § 2*bis* wordt opgeheven;

3° In § 3, worden de woorden « in België » vervangen door de woorden « in één van de Lidstaten van de Europese Unie ».

Art. 3

§ 1. Artikel 60, § 1, 1°, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« 1° onderdaan van een Lidstaat van de Europese Unie zijn en gedomicilieerd zijn in een dergelijke Staat; »

§ 2. In artikel 60, § 3 van dezelfde wet, worden de woorden « De advocaat die ingeschreven is op het tableau van de Orde of gemachtigd is in België het beroep uit te oefenen krachtens een wet of een internationale overeenkomst kan, zonder ingeschreven te zijn in het register, in dezelfde » vervangen door de woorden « Elke advocaat die ingeschreven is op het tableau van de Orde, evenals elke advocaat of elke in een Lidstaat van de Europese Unie erkende octrooigemachtigde die gemachtigd zijn in België deze beroepen uit te oefenen krachtens een wet of een internationale overeenkomst, kunnen, in dezelfde ».

AVANT-PROJET DE LOI**soumis à l'avis du Conseil d'État**

Avant-projet de loi modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, en ce qui concerne la situation des mandataires en brevets

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 55 de la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans l'alinéa 2 du § 2, les mots « en Belgique » sont remplacés par les mots « dans un des États membres de l'Union européenne »;

2° Le § 2*bis* est abrogé;

3° Dans le § 3, les mots « en Belgique » sont remplacés par les mots « dans un des États membres de l'Union européenne ».

Art. 3

§ 1er. L'article 60, § 1er, 1°, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« 1° être ressortissant d'un État membre de l'Union européenne et être domicilié dans un tel État; »

§ 2. Dans l'article 60, § 3 de la même loi, les mots « Tout avocat inscrit au tableau de l'Ordre ou autorisé à exercer cette profession en Belgique en vertu d'une loi ou d'une convention internationale peut, sans inscription au registre, intervenir, » sont remplacés par les mots « Tout avocat inscrit au tableau de l'Ordre, ainsi que tout avocat et tout mandataire agréé dans un État membre de l'Union européenne qui sont autorisés à exercer ces professions en Belgique en vertu d'une loi ou d'une convention internationale, peuvent intervenir ».

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 6 november 2000 door de Minister van Economie verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindings-octrooien, wat betreft de toestand van de octrooi-gemachtigden», heeft op 30 november 2000 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp van wet strekt ertoe de artikelen 55 en 60 van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien aan te passen, teneinde de erin vervatte regels inzake de vertegenwoordiging door een octrooi-gemachtigde in overeenstemming te brengen met de regels van het Europese gemeenschapsrecht inzake de vrijheid van dienstverlening.

De ontworpen wijzigingen komen er, in essentie, op neer dat de regels inzake de vertegenwoordiging voor de Dienst voor de industriële eigendom bij het Ministerie van Economische Zaken worden gelijkvormig gemaakt voor alle natuurlijke personen en rechtspersonen die in een Lidstaat van de Europese Unie zijn gevestigd en dat alle onderdanen van een Lidstaat van de Europese Unie, die er zijn gedomicilieerd, voortaan in aanmerking kunnen komen voor een inschrijving in het register van erkende gemachtigden, bedoeld in artikel 59 van de voornoemde wet van 28 maart 1984.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTOpschrift

Men passe de redactie van het opschrift aan als volgt :

«Wet tot wijziging, wat de octrooigemachtigden betreft, van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien».

Artikel 1

In de Nederlandse tekst van artikel 1 van het ontwerp schrijve men : «... een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet».

Artikel 2

1. Men redigere de inleidende zin van artikel 2 van het ontwerp als volgt :

«In artikel 55 van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, gewijzigd bij de wet van 9 maart 1995, worden de volgende wijzigingen aangebracht :».

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Economie, le 6 novembre 2000, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi «modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'intervention, en ce qui concerne la situation de mandataires en brevets», a donné le 30 novembre 2000 l'avis suivant :

PORTEE DU PROJET

Le projet de loi soumis pour avis vise à adapter les articles 55 et 60 de la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, afin de mettre en concordance les règles relatives à la représentation par un mandataire en brevets, qui y sont contenues, avec les règles du droit communautaire européen en matière de libre prestation de services.

Les modifications en projet consistent essentiellement à uniformiser les règles relatives à la représentation devant l'Office de la propriété industrielle auprès du Ministère des Affaires économiques pour toutes les personnes physiques et morales, établies dans un État membre de l'Union européenne, et à prendre dorénavant en considération tous les ressortissants d'un État membre de l'Union européenne, qui y sont domiciliés, en vue d'une inscription au registre des mandataires agréés, visé à l'article 59 de la loi du 28 mars 1984, précitée.

EXAMEN DU TEXTEIntitulé

On adaptera la rédaction de l'intitulé comme suit :

«Loi modifiant, en ce qui concerne les mandataires en brevets, la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention».

Article 1er

Dans le texte néerlandais de l'article 1er du projet, on écrira : «... een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet».

Article 2

1. On rédigera la phrase liminaire de l'article 2 du projet comme suit :

«A l'article 55 de la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, modifié par la loi du 9 mars 1995, sont apportées les modifications suivantes :».

2. De wijzigingen die artikel 2 van het ontwerp beoogt aan te brengen in artikel 55 van de wet van 28 maart 1984, houden, onder meer, in dat in de laatstgenoemde bepaling wordt gerefereerd aan het begrip «Europese Unie». Aldus wordt een terminologie gebruikt die afwijkt van die welke al voorkomt in het huidige artikel 55 van de voornoemde wet en in nog andere bepalingen ervan, zoals in de artikelen 64 en 66, waarin telkens van de «Europese Gemeenschap(pen)» wordt melding gemaakt.

Het om advies voorgelegde ontwerp zou kunnen worden te baat genomen om - waar nodig -, door middel van een aanpassing van de artikelen van de wet van 28 maart 1984 waarin nog van de «Europese Gemeenschap(pen)» wordt melding gemaakt, te komen tot een op dat punt meer eenvormige terminologie.

Dezelfde opmerking kan worden betrokken op de wijzigingen die artikel 3 van het ontwerp beoogt aan te brengen in artikel 60 van de wet van 28 maart 1984.

Artikel 3

1. De wijziging die artikel 3, § 2, van het ontwerp beoogt aan te brengen in artikel 60, § 3, van de wet van 28 maart 1984, bevat een tweevoudig onderscheid.

Eenzijds wordt, wat de Belgische advocaten betreft, een onderscheid gemaakt tussen zij die ingeschreven zijn op het tableau van de Orde der Advocaten en de advocaten-stagiairs : enkel de eerste categorie van advocaten kan optreden als octrooigemachtigde. Anderzijds vloeit uit de ontworpen wijziging van artikel 60, § 3, van de wet het onderscheid voort tussen Belgische advocaten en advocaten van andere Lidstaten van de Europese Unie, in de mate dat van deze laatste categorie van advocaten niet wordt vereist dat zij voldoen aan een voorwaarde die overeenstemt of evenwaardig is met die waarin de ontworpen bepaling onder artikel 3, § 2, van het ontwerp, voorziet ten aanzien van de Belgische advocaten, zijnde een inschrijving op het tableau van de Orde.

Vraag is vooreerst of er een afdoende en met het beoogde doel evenredige verantwoording bestaat voor het uitsluiten van advocaten met slechts geringe ervaring, zoals de advocaten-stagiairs, van het recht op te treden als erkende gemachtigde bij de Dienst voor de industriële eigendom.

Zo zulk een verantwoording al zou kunnen worden verschaft, ziet de Raad van State, afdeling wetgeving, evenwel niet in op welke wijze vervolgens het uit het ontwerp voortvloeiende verschil in behandeling zou kunnen worden verantwoord tussen de Belgische advocaten, ten aanzien van wie het vereiste van een inschrijving op het tableau van de Orde wordt gesteld, en de advocaten van de andere Lidstaten van de Europese Unie, ten aanzien van wie geen gelijkaardig vereiste wordt gesteld.

Het maken van dergelijk verschil in behandeling tussen de betrokken categorieën van advocaten roept niet enkel vragen op in het licht van de grondwettelijke bepalingen inzake de gelijkheid en de niet-discriminatie, doch is des te deli-

2. Les modifications que l'article 2 du projet entend apporter à l'article 55 de la loi du 28 mars 1984, consistent notamment à faire référence à la notion d'«Union européenne» dans la disposition précitée. Ce faisant, il est fait usage d'une terminologie qui s'écarte de celle qui figure déjà dans l'actuel article 55 de la loi précitée et dans d'autres dispositions de celle-ci, telles que les articles 64 et 66, où il est chaque fois fait mention de «Communauté(s) européenne(s)».

Le projet soumis pour avis pourrait être mis à profit pour - le cas échéant - arriver à une terminologie plus uniforme sur ce point, en adaptant les articles de la loi du 28 mars 1984, dans lesquels il est encore question de «Communauté(s) européenne(s)».

La même observation peut s'appliquer aux modifications que l'article 3 du projet vise à apporter à l'article 60 de la loi du 28 mars 1984.

Article 3

1. La modification que l'article 3, § 2, du projet, tend à apporter à l'article 60, § 3, de la loi du 28 mars 1984, comporte une double distinction.

D'une part, une distinction est faite, en ce qui concerne les avocats belges, entre ceux qui sont inscrits au tableau de l'Ordre des avocats et les avocats stagiaires : seule la première catégorie d'avocats peut agir en qualité de mandataire en brevets. D'autre part, il résulte une distinction de la modification en projet de l'article 60, § 3, de la loi, entre les avocats belges et les avocats d'autres États membres de l'Union européenne, dans la mesure où il n'est pas requis de cette dernière catégorie d'avocats qu'ils satisfassent à une condition correspondante ou équivalente à celle que prévoit la disposition en projet de l'article 3, § 2, du projet, à l'égard des avocats belges, à savoir une inscription au tableau de l'Ordre.

Il s'agit de savoir en premier lieu si l'exclusion des avocats ne possédant que peu d'expérience, tels que les avocats stagiaires, du droit d'intervenir en qualité de mandataire agréé auprès de l'Office de la propriété industrielle, se justifie d'une manière adéquate et proportionnée à l'objectif poursuivi.

Si une telle justification peut être fournie, le Conseil d'État, section de législation, n'aperçoit cependant pas de quelle manière la différence de traitement, découlant du projet, entre les avocats belges, auxquels est imposée la formalité d'une inscription au tableau de l'Ordre, et les avocats des autres États membres de l'Union européenne, qui ne sont soumis à aucune exigence similaire, pourrait ensuite être justifiée.

Une telle différence de traitement entre les catégories concernées d'avocats n'appelle pas seulement des questions au regard des dispositions constitutionnelles d'égalité et de non-discrimination, mais est d'autant plus délicate que le droit des

omdat erdoor het recht van de rechtzoekenden wordt beperkt om vrij hun raadsman te kiezen ⁽¹⁾.

2. Onverminderd de opmerking onder 1, dient te worden vastgesteld dat de Nederlandse en de Franse tekst van de zinsnede die in artikel 60, § 3, van de wet van 28 maart 1984 moet worden ingevoegd, niet met elkaar in overeenstemming zijn. Zo wordt in de Nederlandse tekst geschreven «..., evenals elke advocaat of elke in een Lidstaat van de Europese Unie erkende octrooigemachtigde», waarmee in de Franse tekst zouden moeten overeenstemmen de woorden «..., ainsi que tout avocat et tout mandataire agréé dans un Etat membre de l'Union européenne», wat evenwel niet het geval is. De beide teksten zullen beter op elkaar moeten worden afgestemd.

3. Op het einde van de Nederlandse tekst van de in artikel 60, § 3, van de wet van 28 maart 1984 in te voegen zinsnede moet worden geschreven : «... of een internationale overeenkomst, kunnen in dezelfde».

De kamer was samengesteld uit

de Heren

M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
G. SCHRANS, E. WYMEERSCH,	assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

A. BECKERS,	griffier,
-------------	-----------

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. E. VANHERCK, referendaris.

DE GRIFFIER,	DE VOORZITTER
A. BECKERS	M. VAN DAMME

justiciables de choisir librement leur conseil est ainsi restreint ⁽¹⁾.

2. Sans préjudice de l'observation formulée au 1, il y a lieu de constater que les versions française et néerlandaise du membre de phrase à insérer dans l'article 60, § 3, de la loi du 28 mars 1984, ne concordent pas. Ainsi, le texte français mentionne «..., ainsi que tout avocat et tout mandataire agréé dans un État membre de l'Union européenne», termes qui devraient correspondre au néerlandais «..., evenals elke advocaat of elke in een Lidstaat van de Europese Unie erkende octrooigemachtigde», ce qui n'est toutefois pas le cas. Il y aurait lieu d'harmoniser les deux textes.

3. A la fin de la version néerlandaise du membre de phrase à insérer dans l'article 60, § 3, de la loi du 28 mars 1984, il y a lieu d'écrire : «... of een internationale overeenkomst, kunnen in dezelfde».

La chambre était composée de

Messieurs

M. VAN DAMME,	président de chambre,
J. BAERT, J. SMETS,	conseillers d'État,
G. SCHRANS, E. WYMEERSCH,	assesseurs de la section de législation,

Madame

A. BECKERS,	greffier.
-------------	-----------

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. VAN DAMME.

Le rapport a été présenté par M. P. DEPUYDT, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. E. VANHERCK, référendaire.

LE GREFFIER,	LE PRESIDENT,
A. BECKERS	M. VAN DAMME

⁽¹⁾ Zie in dat verband ook Arbitragehof, arrest nr. 55/98 van 20 mei 1998, R.W., 1998-99, 326-328, noot W. LAMBRECHTS.

⁽¹⁾ Voir à cet égard également, Cour d'arbitrage, arrêt n° 55/98 du 20 mai 1998, R.W., 1998-99, 326-328, note W. LAMBRECHTS.

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Economie en Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Economie en Onze minister van Justitie zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze Naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 55 van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, gewijzigd bij de wet van 9 maart 1995, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) In het tweede lid van § 2 worden de woorden « in België » vervangen door de woorden « in een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen »;

b) § 2bis wordt opgeheven;

c) In § 3 worden de woorden «in België» vervangen door de woorden « in een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen ».

Art. 3

In artikel 60 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) § 1, 1° wordt vervangen door de volgende tekst:

«1° onderdaan van een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen zijn en gedomicilieerd zijn in een dergelijke Staat; »

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de l'Economie et de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS:

Notre ministre de l'Economie et Notre ministre de la Justice sont chargés de présenter en Notre Nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 55 de la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, modifié par la loi du 9 mars 1995, sont apportées les modifications suivantes:

a) Dans l'alinéa 2 du § 2, les mots «en Belgique» sont remplacés par les mots « dans un État membre des Communautés européennes »;

b) Le § 2bis est abrogé;

c) Dans le § 3, les mots «en Belgique» sont remplacés par les mots « dans un État membre des Communautés européennes ».

Art. 3

A l'article 60 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

a) le § 1er, 1°, est remplacé par le texte suivant:

« 1° être ressortissant d'un État membre des Communautés européennes et être domicilié dans un tel État; »

a) § 3 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Elke advocaat die ingeschreven is op het tableau van de Orde of op de lijst van stagiairs, elke advocaat en elke octrooigemachtigde die nationaliteit heeft van een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen en die bevoegd is dit beroep uit te oefenen in een dergelijke Staat, evenals elke advocaat die krachtens een wet of internationale overeenkomst gemachtigd is in België dit beroep uit te oefenen, kan in dezelfde hoedanigheid als een erkend gemachtigde optreden bij de Dienst ».

Gegeven te Brussel, 30 januari 2001

ALBERT II

VAN KONINGSWEGE :

De minister van Economie,

Charles PICQUÉ

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

b) le § 3 est remplacé par la disposition suivante:

« Tout avocat inscrit au tableau de l'Ordre ou sur la liste des stagiaires, tout avocat et tout mandataire en brevets ayant la nationalité d'un État membre des Communautés européennes et habilités à exercer cette profession dans un tel État, ainsi que tout avocat autorisé à exercer cette profession en Belgique en vertu d'une loi ou d'une convention internationale, peuvent intervenir au même titre qu'un mandataire agréé auprès de l'Office ».

Donné à Bruxelles, le 30 janvier 2001

ALBERT II

PAR LE ROI :

Le ministre de l'Economie,

Charles PICQUÉ

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN

BIJLAGEN**BASISTEKST**

Art. 55 . § 1. Onder voorbehoud van de in § 2, tweede lid, voorziene bepalingen is niemand ertoe verplicht zich, inzake uitvindingsoctrooien, voor de Dienst door een erkende gemachtigde te doen vertegenwoordigen.

§ 2. De natuurlijke personen en de rechtspersonen die inzake uitvindingsoctrooien voor de Dienst door de tussenkomst van een derde wensen op te treden, moeten een beroep doen op een erkende gemachtigde.

De natuurlijke personen en de rechtspersonen die woonplaats noch werkelijke vestiging in België hebben, moeten, om voor de Dienst inzake uitvindingsoctrooien op te treden, vertegenwoordigd worden door een erkende gemachtigde en door zijn tussenkomst optreden, behalve voor de indiening van een octrooi-aanvraag door de octrooiaanvrager zelf.

§ 2 bis. De bepalingen van § 2 zijn niet van toepassing op de betaling van de jaartaksen en toeslagen, bedoeld in artikel 40, wanneer de betaling wordt uitgevoerd door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die zijn woonplaats of vestiging in één van de lidstaten van de Europese Gemeenschap heeft.

§ 3. Onverminderd de bepalingen van artikel 57, § 1, kunnen de natuurlijke personen en de rechtspersonen die hun woonplaats of een werkelijke vestiging in België hebben, inzake uitvindingsoctrooien, voor de Dienst door tussenkomst van één van hun werknemers optreden; deze moet over een volmacht beschikken, doch behoeft geen erkend gemachtigde te zijn. De Koning kan bepalen of en onder welke voorwaarden de werknemer van een bij deze paragraaf voorziene rechtspersoon ook nog voor andere rechtspersonen kan optreden die in België een werkelijke vestiging hebben en die economische banden hebben met die bedoelde rechtspersoon.

§ 4. Bijzondere bepalingen betreffende gemeenschappelijke vertegenwoordiging van gezamenlijk optredende partijen kunnen door de Koning vastgesteld worden.

Art. 60 § 1. Alleen natuurlijke personen kunnen ingeschreven worden in het register van erkende gemachtigden. Ze moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° Belg zijn en in België woonachtig zijn;

BIJLAGEN**BASISTEKST AANGEPAST AAN HET ONTWERP**

Art. 55 . § 1. Onder voorbehoud van de in § 2, tweede lid, voorziene bepalingen is niemand ertoe verplicht zich, inzake uitvindingsoctrooien, voor de Dienst door een erkende gemachtigde te doen vertegenwoordigen.

§ 2. De natuurlijke personen en de rechtspersonen die inzake uitvindingsoctrooien voor de Dienst door de tussenkomst van een derde wensen op te treden, moeten een beroep doen op een erkende gemachtigde.

De natuurlijke personen en de rechtspersonen die woonplaats noch werkelijke vestiging in een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen hebben, moeten, om voor de Dienst inzake uitvindingsoctrooien op te treden, vertegenwoordigd worden door een erkende gemachtigde en door zijn tussenkomst optreden, behalve voor de indiening van een octrooi-aanvraag door de octrooi-aanvrager zelf.

§ 3. Onverminderd de bepalingen van artikel 57, § 1, kunnen de natuurlijke personen en de rechtspersonen die hun woonplaats of een werkelijke vestiging in een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen hebben, inzake uitvindingsoctrooien, voor de Dienst door tussenkomst van één van hun werknemers optreden; deze moet over een volmacht beschikken, doch behoeft geen erkend gemachtigde te zijn. De Koning kan bepalen of en onder welke voorwaarden de werknemer van een bij deze paragraaf voorziene rechtspersoon ook nog voor andere rechtspersonen kan optreden die in België een werkelijke vestiging hebben en die economische banden hebben met die bedoelde rechtspersoon.

§ 4. Bijzondere bepalingen betreffende gemeenschappelijke vertegenwoordiging van gezamenlijk optredende partijen kunnen door de Koning vastgesteld worden.

Art. 60 § 1. Alleen natuurlijke personen kunnen ingeschreven worden in het register van erkende gemachtigden. Ze moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° onderdaan van een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen zijn en gedomicilieerd zijn in een dergelijke Staat;

ANNEXES

TEXTE DE BASE

Art. 55. § 1er. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2, alinéa 2, nul n'est tenu, en matière de brevets d'invention, de se faire représenter devant l'Office par un mandataire agréé.

§ 2. Les personnes physiques et morales qui souhaitent agir devant l'Office en matière de brevets d'invention par l'entremise d'un tiers, doivent avoir recours à un mandataire agréé.

Les personnes physiques et morales qui n'ont ni domicile ni établissement effectif en Belgique doivent, pour agir devant l'Office en matière de brevets d'invention, être représentées par un mandataire agréé et agir par son entremise, sauf pour le dépôt d'une demande de brevet par le demandeur lui-même.

§ 2 bis. Les dispositions du § 2 ne s'appliquent pas au paiement des taxes annuelles et des surtaxes visées à l'article 40, lorsque le paiement est effectué par une personne physique ou morale domiciliée ou établie dans un des États membres de la Communauté européenne.

§ 3. Sous réserve des dispositions prévues à l'article 57, § 1er, les personnes physiques et morales qui ont leur domicile ou un établissement effectif en Belgique peuvent agir devant l'Office, en matière de brevets d'invention, par l'entremise d'un de leurs employés; cet employé, qui doit disposer d'un pouvoir, n'est pas tenu d'être un mandataire agréé. Le Roi peut prévoir si et dans quelles conditions l'employé d'une personne morale visée au présent paragraphe peut également agir pour d'autres personnes morales qui ont un établissement effectif en Belgique et ont des liens économiques avec elle.

§ 4. Des dispositions particulières relatives à la représentativité des parties agissant en commun peuvent être fixées par le Roi.

Art. 60 § 1er. Seules les personnes physiques peuvent être inscrites au registre des mandataires agréés. Elles doivent remplir les conditions suivantes:

1° être belges et être domiciliées en Belgique;

ANNEXES

TEXTE DE BASE ADAPTE AU PROJET

Art. 55. § 1er. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2, alinéa 2, nul n'est tenu, en matière de brevets d'invention, de se faire représenter devant l'Office par un mandataire agréé.

§ 2. Les personnes physiques et morales qui souhaitent agir devant l'Office en matière de brevets d'invention par l'entremise d'un tiers, doivent avoir recours à un mandataire agréé.

Les personnes physiques et morales qui n'ont ni domicile ni établissement effectif dans un État membre des Communautés européennes doivent, pour agir devant l'Office en matière de brevets d'invention, être représentées par un mandataire agréé et agir par son entremise, sauf pour le dépôt d'une demande de brevet par le demandeur lui-même.

§ 3. Sous réserve des dispositions prévues à l'article 57, § 1er, les personnes physiques et morales qui ont leur domicile ou un établissement effectif dans un État membre des Communautés européennes peuvent agir devant l'Office, en matière de brevets d'invention, par l'entremise d'un de leurs employés; cet employé, qui doit disposer d'un pouvoir, n'est pas tenu d'être un mandataire agréé. Le Roi peut prévoir si et dans quelles conditions l'employé d'une personne morale visée au présent paragraphe peut également agir pour d'autres personnes morales qui ont un établissement effectif en Belgique et ont des liens économiques avec elle.

§ 4. Des dispositions particulières relatives à la représentativité des parties agissant en commun peuvent être fixées par le Roi.

Art. 60 § 1er. Seules les personnes physiques peuvent être inscrites au registre des mandataires agréés. Elles doivent remplir les conditions suivantes:

1° être ressortissant d'un État membre des Communautés européennes et être domiciliées dans un tel État;

2° minstens 25 jaar oud zijn;

3° niet onbekwaam verklaard zijn of onder gerechtelijk raadsman zijn gesteld;

4° niet in staat van ontzetting zijn als bedoeld in artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek; geen veroordeling in België of in het buitenland hebben opgelopen voor één van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koop-handel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken, gewijzigd bij de wetten van 14 maart 1962, 16 maart 1972 en 4 augustus 1978;

5° in het bezit zijn van een Belgisch universitair diploma of Belgisch diploma van hoger onderwijs van het lange type, uitgereikt na minstens vier studiejaren, met betrekking tot een wetenschappelijke, technische of juridische discipline.

De in het buitenland na minstens vier studiejaren uitgereikte diploma's in dezelfde disciplines worden aanvaard mits hun gelijkwaardigheid vooraf door de bevoegde Belgische overheden werd erkend;

6° een activiteit in verband met uivindingsoctrooien hebben uitgeoefend waarvan de koning de duur en de nadere regelen vaststelt;

7° geslaagd zijn voor een examen over de industriële eigendom en hoofdzakelijk over de uitvindingsoctrooien, af te leggen voor de in artikel 61 bedoelde commissie ten laatste twee jaar na de stopzetting van de activiteit bedoeld in 6° van deze paragraaf.

§ 2. Aan de woonplaats- en nationaliteitsvereiste dient niet te worden voldaan door de persoon die daarvan is vrijgesteld, hetzij op grond van een internationaal verdrag, hetzij op grond van een afwijking door de Koning uit hoofde van wederkerigheid toegestaan.

§ 3. De advocaat die ingeschreven is op het tableau van de Orde of gemachtigd is in België het beroep uit te oefenen krachtens een wet of een internationale overeenkomst kan, zonder ingeschreven te zijn in het register, in dezelfde hoedanigheid als een erkend gemachtigde optreden bij de Dienst.

2° minstens 25 jaar oud zijn;

3° niet onbekwaam verklaard zijn of onder gerechtelijk raadsman zijn gesteld;

4° niet in staat van ontzetting zijn als bedoeld in artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek; geen veroordeling in België of in het buitenland hebben opgelopen voor één van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koop-handel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken, gewijzigd bij de wetten van 14 maart 1962, 16 maart 1972 en 4 augustus 1978;

5° in het bezit zijn van een Belgisch universitair diploma of Belgisch diploma van hoger onderwijs van het lange type, uitgereikt na minstens vier studiejaren, met betrekking tot een wetenschappelijke, technische of juridische discipline.

De in het buitenland na minstens vier studiejaren uitgereikte diploma's in dezelfde disciplines worden aanvaard mits hun gelijkwaardigheid vooraf door de bevoegde Belgische overheden werd erkend;

6° een activiteit in verband met uivindingsoctrooien hebben uitgeoefend waarvan de koning de duur en de nadere regelen vaststelt;

7° geslaagd zijn voor een examen over de industriële eigendom en hoofdzakelijk over de uitvindingsoctrooien, af te leggen voor de in artikel 61 bedoelde commissie ten laatste twee jaar na de stopzetting van de activiteit bedoeld in 6° van deze paragraaf.

§ 2. Aan de woonplaats- en nationaliteitsvereiste dient niet te worden voldaan door de persoon die daarvan is vrijgesteld, hetzij op grond van een internationaal verdrag, hetzij op grond van een afwijking door de Koning uit hoofde van wederkerigheid toegestaan.

§ 3. Elke advocaat die ingeschreven is op het tableau van de Orde of op de lijst van stagiairs, elke advocaat en elke octrooigemachtigde die nationaliteit heeft van een Lidstaat van de Europese Gemeenschappen en die bevoegd is dit beroep uit te oefenen in een dergelijke Staat, evenals elke advocaat die krachtens een wet of internationale overeenkomst gemachtigd is in België dit beroep uit te oefenen, kan in dezelfde hoedanigheid als een erkend gemachtigde optreden bij de Dienst.

2° être âgées d'au moins 25 ans;

3° ne pas être interdites ou placées sous conseil judiciaire;

4° ne pas se trouver en état d'interdiction au sens des articles 31 à 34 du Code pénal; n'avoir subi aucune condamnation en Belgique ou à l'étranger pour l'une des infractions spécifiées à l'Arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions, modifié par les lois du 14 mars 1962, du 16 mars 1972 et du 4 août 1978;

5° être titulaires d'un diplôme belge d'enseignement universitaire ou d'un diplôme belge d'enseignement supérieur de type long, délivré après quatre années d'études au moins dans une discipline scientifique, technique ou juridique.

Les diplômes délivrés à l'étranger après quatre années d'études au moins dans les mêmes disciplines sont autorisés à la condition que leur équivalence ait été préalablement reconnue par les autorités belges compétentes;

6° avoir exercé une activité dans le domaine des brevets d'invention pendant une durée et selon les modalités fixées par le Roi;

7° avoir subi avec succès une épreuve devant la Commission visée à l'article 61 au plus tard deux ans après la cessation de l'activité visée au 6° du présent paragraphe, sur la matière de la propriété industrielle et principalement sur celle des brevets d'invention.

§ 2. Ne doit pas remplir les conditions de domicile et de nationalité la personne qui en est dispensée en vertu soit d'une convention internationale, soit d'une dérogation accordée par le Roi pour cause de réciprocité.

§ 3. Tout avocat inscrit au tableau de l'Ordre ou autorisé à exercer cette profession en Belgique en vertu d'une loi ou d'une convention internationale peut, sans inscription au registre, intervenir au même titre qu'un mandataire agréé auprès de l'Office.

2° être âgées d'au moins 25 ans;

3° ne pas être interdites ou placées sous conseil judiciaire;

4° ne pas se trouver en état d'interdiction au sens des articles 31 à 34 du Code pénal; n'avoir subi aucune condamnation en Belgique ou à l'étranger pour l'une des infractions spécifiées à l'Arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions, modifié par les lois du 14 mars 1962, du 16 mars 1972 et du 4 août 1978;

5° être titulaires d'un diplôme belge d'enseignement universitaire ou d'un diplôme belge d'enseignement supérieur de type long, délivré après quatre années d'études au moins dans une discipline scientifique, technique ou juridique.

Les diplômes délivrés à l'étranger après quatre années d'études au moins dans les mêmes disciplines sont autorisés à la condition que leur équivalence ait été préalablement reconnue par les autorités belges compétentes;

6° avoir exercé une activité dans le domaine des brevets d'invention pendant une durée et selon les modalités fixées par le Roi;

7° avoir subi avec succès une épreuve devant la Commission visée à l'article 61 au plus tard deux ans après la cessation de l'activité visée au 6° du présent paragraphe, sur la matière de la propriété industrielle et principalement sur celle des brevets d'invention.

§ 2. Ne doit pas remplir les conditions de domicile et de nationalité la personne qui en est dispensée en vertu soit d'une convention internationale, soit d'une dérogation accordée par le Roi pour cause de réciprocité.

§ 3. Tout avocat inscrit au tableau de l'Ordre ou sur la liste des stagiaires, tout avocat et tout mandataire en brevets ayant la nationalité d'un État membre des Communautés européennes et habilités à exercer cette profession dans un tel État, ainsi que tout avocat autorisé à exercer cette profession en Belgique en vertu d'une loi ou d'une convention internationale, peuvent intervenir au même titre qu'un mandataire agréé auprès de l'Office.